

Věnujeme medikaci seniorů dostatečnou péči?

(Případ Domova Vlčí mák ÚVN Praha)

Veronika Krejčí¹, Irena Murínová^{1,2}, Jana Mohoutová¹, Petra Staňková¹

¹Oddělení klinické farmacie, Ústřední vojenská nemocnice – Vojenská fakultní nemocnice Praha

²Ústav aplikované farmacie, Farmaceutická fakulta, Masarykova univerzita, Brno

Cíl: Komplexní zhodnocení medikací z pohledu klinického farmaceuta u klientů sociálně pobytového zařízení Domov Vlčí mák (DVM) s ohledem na zvláštnosti farmakoterapie ve stáří. Na základě vyhodnocení získaných dat dále odhalit případné lékové problémy a navrhnout konkrétní řešení jak na individuální, tak na systémové úrovni.

Soubor klientů a metoda: Medikace byla zhodnocena u 74 klientů DVM. Sledovaný soubor tvořilo 45 žen (61 %) a 29 mužů (39 %) průměrného věku 90 let. Projekt se uskutečnil v období od dubna do června 2020. Určení míry rizikovitosti medikace bylo provedeno v souladu s metodikou a koncepcí klinickofarmaceutické péče v ČR vypracované Českou odbornou společností klinické farmacie ČLS JEP. U všech klientů byla medikace zároveň posuzována i z hlediska rizika pádu.

Výsledky: Klientů ve stupni rizika 3 bylo celkem 62 (84 %), ve stupni 2 celkem 4 (5 %) a s nízkým stupněm 1 celkem 8 (11 %). Stanovení plánu racionalizace farmakoterapie bylo provedeno celkem u 67 klientů formou farmakoterapeutického doporučení. Celkem bylo odhaleno 170 lékových problémů, u kterých byla provedena farmakoterapeutická intervence. Nejčastěji se doporučení týkala nasazení chybějícího léčiva do medikace z hlediska účelné terapie (42 % případů), ve 33 % bylo doporučeno vysazení léčiva převážně z důvodu rizika nežádoucího účinku, chybějící indikace nebo zbytnosti léčiva. Neadekvátnost dávky byla shledána v 15 % případů, nejčastěji byla doporučována redukce dávky na tzv. „seniorskou“. V 6 % případů bylo vhodné doplnit laboratorní vyšetření (např. stanovení renálních parametrů) a ve 4 % případů byla doporučena změna času podání léčiva.

Závěr: Řešené lékové problémy nepředstavovaly zásadní pochybení, která by mohla ohrozit klienty kvalitou či bezpečností poskytované péče. Jedním z důvodů pozitivních výstupů je fungující multidisciplinární spolupráce v tomto zařízení.

Klíčová slova: klinický farmaceut, lékové problémy, multidisciplinární spolupráce, polyfarmakoterapie, senior.

Do we care enough about the medication in the elderly?

(Case of the geriatric care facility at Military University Hospital Prague)

Objective: The aim of this paper is a complex evaluation of client's medication in the geriatric care facility Domov Vlčí mák (DVM) with regard to the most common drug related risk factors in elderly. The paper shows ways of identification, resolution and prevention of drug related problems from the perspective of a clinical pharmacist.

Methods: The medication was evaluated in 74 DVM clients. The sample consisted of 45 women (61 %) and 29 men (39 %) with an average age of 90 years. The project took place in the period from April to June 2020. Patient's pharmacotherapy was graded as low, medium or high risk in accordance with the methodology and concept of clinical pharmaceutical care in the Czech Republic developed by the Czech Professional Society of Clinical Pharmacy ČLS JEP. For all clients, medication was also assessed in terms of the risk of falls.

Results: There was a total of 62 (84 %) high, 4 (5 %) medium and 8 (11 %) low risk clients. A plan for medication adjustments was proposed for a total of 67 clients in the form of pharmacotherapeutic recommendations. A total of 170 drug related problems was identified and pharmacotherapeutic intervention was performed. The most common problem (in 42 % of cases) was a missing drug in terms of effective therapy. Medication discontinuation was recommended in 33 % of cases, mainly due